

Saldus novada Zirņu pagasta Butnāru bibliotēka

Pārskats par Saldus novada Zirņu pagasta Butnāru bibliotēkas darbu 2018.gadā

Saturs

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls.....	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	8
8. Novadpētniecība	8
9. Projekti	9
10. Publicitāte	9
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	9
12. Pielikumi.....	10

Kopsavilkums

Pārskata gada darba prioritātes:

- kvalitatīvs esošo pakalpojumu nodrošinājums,
- lietderīga brīvā laika pavadīšana visām paaudzēm,
- latviešu oriģinālliteratūra.
- novadpētniecības materiālu pievienošana kopkatalogam.

Galvenā problēma – bibliotēkas lietotāju skaita samazināšanās, it sevišķi bērnu vidū. Iespējams, ka problēmu risināšanai būtu nepieciešams uzlabot sadarbību ar iestādēm, veidojot kopīgus pasākumus.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Zirņu pagasta Butnāru bibliotēka ir Zirņu pagasta pārvaldes struktūrvienība, kura darbojas saskaņā ar Zirņu pagasta Butnāru bibliotēkas nolikumu, lietošanas noteikumiem, Bibliotēku likumu un MK noteikumiem.

Bibliotēka atrodas bijušās “Kurzemītes pamatskolas” ēkā, piecus kilometrus no Saldus pilsētas un piecpadsmit kilometrus no pagasta centra, kur atrodas Zirņu pagasta bibliotēka.

Pārskata gada prioritātes bija kvalitatīvs esošo pakalpojumu nodrošinājums, lietderīga brīvā laika pavadīšana visām paaudzēm, krājuma komplektēšanas prioritāte - latviešu oriģinālliteratūra.

Bibliotēkas attīstības stratēģija ir spēkā līdz 2018.gadam. No definētajiem uzdevumiem pārskata gadā tika realizēti: novadpētniecības tematiskās mapes ir pievienotas kopkatalogam.

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav.

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Atkārtotās akreditācijas atzinums ir spēkā līdz 2020. gada 15. maijam.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējumu bibliotēkas uzturēšanai nodrošina Zirņu pagasta pārvalde. Piešķirtie līdzekļi atbilst bibliotēkas pamatfunkciju veikšanai.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bibliotēkas budžets ir samazinājies par 10%, jo netika piešķirti līdzekļi ieplānotajiem remontdarbiem. Finansiālie līdzekļi krājuma komplektēšanai ir palikuši iepriekšējo gadu līmenī. Finansiālie rādītāji ir atspoguļoti tabulā.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	10632	11266	10091
Pašvaldības finansējums	10632	11266	10091
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	10632	11266	10091
Darbinieku atalgojums (bruto)	5717	5941	8247
Krājuma komplektēšana	1300	1300	1313

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2018. gadā bibliotēkā remontdarbi netika veikti. Telpas ir labā stāvoklī, ir pieejamas apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēka ir aprīkota ar atbilstošām mēbelēm, telpas ir mūsdienīgi iekārtotas.

Bibliotēkā ir atbilstošs IT aprīkojums, to skaits ir pietiekams. 2019. gadā tiek plānota novecojušo iekārtu (printeri) norakstīšana un 3td (“Trešais tēva dēls”) bibliotēkai nodoto lietošanā datoru atgriešana īpašniekam.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)
Datori	1	8	6 labi 2 neapmierinoši
Multifunkcionālās iekārtas	1	1	teicams
Printeri	1		neapmierinošs
Skeneri	1		labs

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks uz pilno slodzi ar augstāko izglītību citā nozarē. Profesionālajai pilnveidei un pieredzes apmaiņas braucienam pārskata gadā tika piešķirti 159 euro. Tika apmeklēti Saldus pilsētas bibliotēkas organizētie 5 semināri, kuros tika risināti darba jautājumi un 11apmācības darbam ar BIS ALISE. Kursu un pieredzes apmaiņas brauciena saraksts apkopots tabulā.

Tabula “Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	21., 28. 02.18	SPB	Beyond The Frames	“Radošās domāšanas meistarklase”	9
2.	28.09.18	Lietuva	SPB	Dalība Saldus un Brocēnu novadu publisko bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides braucienā uz Lietuvas bibliotēkām	5
3.	29.10.18	SPB	SIA “Baltijas Datoru akadēmija”	“Digitālā saziņas ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e- risinājumi”	8
4.	14.11.18	LNB	LNB	“MS Exels: izklājlapas un to pielietojums bibliotekārajā darbā”	8
5.	28.10.18	SPB	LNB	Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmu inovāciju reģionālais seminārs bibliotekāriem un skolotājiem	8

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkas apkalpošanas zonā ir aptuveni 782 iedzīvotāji, no tiem 128 bērni un jaunieši līdz 18. gadu vecumam. Pagasta teritorija ir liela, līdz ar to nokļūšana līdz bibliotēkai tālāk dzīvojošiem ir iespējama tikai ja ir savs transports. Bibliotēkas tuvumā nav nevienas izglītības iestādes un ir

maz uzņēmumu. Pērn tika slēgts medpunkts, kura apmeklētāji bija arī bibliotēkas lietotāji. Šī situācija ietekmēja bibliotēkas galvenos rādītājus.

Kā redzams pievienotajā tabulā, pārskata gadā rādītāji ir ar mīnus zīmi. Ir samazinājies bibliotēkas lietotāju skaits un, līdz ar to, apmeklējums un izsniegums. Iemesli ir vairāki: bibliotēkas lietotāju dzīves vietas maiņa, pirmsskolas vecuma bērni, kuri bibliotēku neapmeklē vecāku aizņemtības dēļ, bibliotēkas apmeklētāju reģistrācijas anketas nepildīšana.

Ar pozitīvu zīmi ir grāmatu izsniegšana un tam pamatojums ir aktuālo un pieprasīto izdevumu iegāde.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	91	93	81	+2% ; -13%
<i>t. sk. bērni</i>	37	36	22	-3% ; -39%
Bibliotēkas apmeklējums	2311	2096	1937	-9% ; -8%
<i>t. sk. bērni</i>	848	342	262	-60% ; -23%
Virtuālais apmeklējums				
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)				
Izsniegums kopā	3571	3740	3638	+4% ; -3%
<i>t. sk. grāmatas</i>	731	716	1022	+47% ; +43%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2808	2992	2545	+5% ; -15%
<i>t. sk. bērniem</i>	395	165	136	-58% ; -16%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	11%	11%	10%	0% ; -9%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	27%	27%	17%	0% ; -37%
Iedzīvotāju skaits	814	795	782	-2% ; -2%

Bibliotēka piedāvā maksas un bezmaksas pakalpojumus. Maksas pakalpojumi ir printēšana un kopēšana. Bezmaksas: grāmatu un periodikas izsniegšana uz mājām un izmantošana uz vietas, interneta un datoru izmantošana, datubāzu izmantošana, izstāžu apmeklējums, SBA pakalpojumi, dažāda satura konsultācijas, elektroniska kataloga izmantošana.

Bibliotēkas pakalpojumu kvalitātes noskaidrošanai tika veikta mutiska aptauja, tika noskaidrots nepieciešamo grāmatu un preses izdevumu saturs. Secināts, ka komplektējot krājumu prioritāte ir latviešu un ārzemju autoru daiļliteratūra un preses izdevumi ar plašu saturu.

Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Bibliotēkas pakalpojumi ir pieejami visām iedzīvotāju grupām. Bibliotēkas organizēto pasākumu apmeklējums ļoti zems, pārsvarā piedalījās tie iedzīvotāji, kuri tika uzrunāti personīgi. Pārskata gadā tika noorganizēts viens pasākums, 7 tematiskās izstādes (pielikums nr.1).

Bibliotēka veic uzziņu darbu – pēc pieprasījuma sniedz konsultācijas un palīdz dažādu jautājumu risināšanā. Visbiežāk jautājumi bija saistīti ar internetbanku un viedtālrunu lietošanu, informācijas meklēšanu par pasākumiem, dažādu iestāžu kontaktu meklēšanu u.c.

Elektronisko katalogu apmeklētāji izmanto pasīvi, kaut katalogs ir ļoti vienkārši un ērti lietojams, visbiežāk jautā bibliotēkām, lai palīdz sameklēt konkrētu izdevumu.

SBA pakalpojumu rādītāji ir samazinājušies. Šo pakalpojumu izmantojuši gan lasītāji, gan bibliotēka savām vajadzībām. Samazinājuma iemesls ir mazāk literāro izstāžu, kuru rīkošanai šis pakalpojums ir nepieciešams.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	62	134	70
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	8	56	45

6. Krājums

Komplektējot krājumu, tiek ievēroti vairāki pamatprincipi – pieprasījums, aktualitāte, kvalitāte, daudzveidība un finansiālie resursi. Pārskata gadā prioritātes bija latviešu oriģinālliteratūra, daiļliteratūra vidējā skolas vecuma posmam, nozaru literatūra 5. nodaļa.

2018. gadā tika izstrādāta "Krājuma komplektēšanas politika 2018. – 2022". Izstrādes laikā tika pārskatītas prioritātes atbilstoši krājuma izmantošanas mērķgrupām, komplektēšanas vidējā termiņa uzdevumi un periodisko izdevumu uzglabāšanas termiņš.

Finansējums gan grāmatām, gan periodiskiem izdevumiem ir palicis tādā pašā līmenī, kā iepriekšējos gados.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1299	1300	1313
<i>t. sk. grāmatām</i>	799	800	815
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	250	192	159
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	499	500	498
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	1.6	1.6	1.7
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1299	1300	1313

Krājuma rekatalogizācija ir pabeigta.

Krājuma inventarizācija 2018. gadā netika veikta.

Kā redzams tabulā, krājuma kopskaits ir nedaudz palielinājies. Jauniegūto grāmatu skaits ir samazinājies, jo pārskata gadā mazāk tika saņemti dāvinājumi un izdevumi nodotie lietošanā bez atlīdzības. Gada laikā tika norakstīt 489 dokumenti - 235 grāmatas un 254 preses izdevumi, tas ir mazāk, nekā iepriekšējos gados, jo krājuma apjoms ir apmierinošs, un kvalitāte laba. Grāmatu krājuma apgrozība ir nedaudz palielinājusies, savukārt periodisko izdevumu – samazinājusies.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2016	2017	2018
Jauniegūvumi kopā	544	537	529
<i>t. sk. grāmatas</i>	126	126	108
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	64	48	52
<i>t. sk. bērniem</i>	34	29	27
Izslēgtie dokumenti	1210	881	489
Krājuma kopskaits	5176	4832	4872
Grāmatu krājuma apgrozība	0.18	0.20	0.30
Periodisko izdevumu apgrozība	3.01	2.74	2.03

Bibliotēkā ir pieejamas divas abonētās datubāzes *Letonika* un *News*. Pārskata gadā, kā redzams tabulā, tās tika lietotas aktīvāk. Datubāzē *Letonika* visbiežāk tika izmantotas vārdnīcas, savukārt datubāzē *News* biežāk tika lasīti preses izdevumi un meklēta informācija novadpētniecības materiāliem bibliotēkas vajadzībām.

Pašu veidotās datubāzes nav.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Dabubāze	2016	2017	2018
Letonika	122	51	150
News	19	19	28

Krājums tika popularizēts veidojot izstādes, kopā 29 gada laikā (pielikums nr.2). Informācija par jaunieguvumiem un datubāzēm tika izvietota bibliotēkas telpās, informācijas stendā, kas ir izvietots apdzīvotās vietas centrā un pagasta Dienas centrā, grāmatzīmēs tika atjaunota informācija par jaunākām grāmatām.

Ar parādniekiem tika strādāts regulāri. Darbs tika veikts zvanot, uzrunājot personīgi un rakstot e-vēstules. Eksemplāri tika atgūti atpakaļ.

Lai uzlabotu krājuma kvalitāti, ir nepieciešams norakstīt nepieprasītus, nolietotus un novecojušus pēc satura izdevumus.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Apkalpošanas zonā ir reģistrēti 128 bērni, no tiem 22 ir bibliotēkas lietotāji, kas ir par 39% mazāk, nekā pērn. Iemesli šādam kritumam jau iepriekš tika minēti sadaļā *Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība*.

Neskatoties uz pamatrādītāju kritumu bērnu vidū, pārskata gadā tika strādāts pie krājuma kvalitātes: iegādāti 27, kas ir 25% no visām iegādātajām grāmatām, un norakstīti 63 izdevumi. Krājuma apjoms samazinās, taču tas kļūst kvalitatīvāks. Apmācības bērniem netika rīkotas, bet tika sniegtas individuālās konsultācijas. Visbiežākās tēmas bija darbs ar datoru un grāmatas meklēšana, pēc kuras ir uzņemta filma.

Bērnu pasākumu apmeklētību grūti nodrošināt, tāpēc tika strādāts, lai būtu daudzveidīgi nodarbošanās veidi ikdienā un bērniem būtu interesanti atrasties bibliotēkā: bērni varēja krāsot, zīmēt grāmatu varoņus. Tika izmantotas jau esošās un iegādātas jaunās galda spēles, 3D puzzles, deju paklājs, tika darināti eglīšu rotājumi un dekorācijas no krāsām stiklam (pielikums nr.3). Notika filmu pēcpusdienas un ātrrakstīšanas sacensības. Tika veidotas grāmatu izstādes.

Darbā ar bērniem vislielākās grūtības ir iesaistīt tieši pusaudžus, kuriem bibliotēkas pakalpojumi nav aktuāli. Arī brīvlaikā un vasaras mēnešos viņi nevēlas apmeklēt bibliotēku.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba galvenie virzieni – materiālu vākšana un apkopošana, vietējo iedzīvotāju iesaistīšana novadpētniecības darbā un regulāra novadpētniecības datubāzes papildināšana.

Bibliotēkā ir pieejamas 8 mapes ar publikācijām no preses izdevumiem par apdzīvotas vietas cilvēkiem, notikumiem, uzņēmējdarbību un citiem faktiem, kuras ir pievienotas novadpētniecības datubāzei. Tāpat ir pieejami fotoalbumi, zīmējumi, kartes u.c. materiāli (pielikums nr.4). Materiālu apkopošanas laikā tika izveidota sadarbība ar iedzīvotājiem, Zirņu pagasta bibliotēku, Saldus

pilsētas bibliotēku. Materiālu vākšanā tika izmantotas publikācijas no preses izdevumiem, grāmatām, datubāzes periodika.lv un citiem internetresursiem. Apkopotus materiālus bibliotēkas apmeklētāji visbiežāk izmantojuši savām vajadzībām un interesēm. Krājuma popularizēšanai tika veidotas izstādes.

9. Projekti

2017. gadā projekti netika izstrādāti.

10. Publicitāte

Pamatinformācija par bibliotēku ir atrodamā Saldus novada mājas lapā, Kultūras kartē. Par bibliotēkas aktivitātēm sabiedrība tika informēta ar afišu palīdzību, mutiski, telefoniski. Tika izveidotas grāmatzīmes ar bibliotēkas pamatinformāciju, tika veidoti jauno grāmatu saraksti, kuri tika izvietoti pagasta informācijas standos.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Pārskata gadā sadarbība tika veidota ar vairākām iestādēm:

- Zirņu pagasta bibliotēku – starpbibliotēku abonements, darba jautājumu risināšana, novadpētniecības darbs;
- Pagasta pārvalde – finansiālie resursi, nodrošināšana ar transportu, darba jautājumu risināšana;
- Saldus pilsētas bibliotēka – metodiskais darbs un apmācības, starpbibliotēku abonements, literārās un tematiskās izstādes;
- J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejs – izstādes un novadpētniecības darbs;
- SIA “VIRJA” – jauno grāmatu iegāde;
- Novada bibliotēkas – starpbibliotēku abonements, izstādes, darba jautājumu risināšana.
- Pārrobežu sadarbība un starptautiskā sadarbība pārskata gadā netika veidota.

12. Pielikumi

Pielikums Nr. 1

Tematiskās izstādes

	Nosaukums
Janvāris	“Saldus literārā apvienība” SPB veidotā izstāde
Februāris	“Saldus pilsētas skolas agrāk un tagad” SPB veidota izstāde “Man-23”, A. Gaigalas krūzīšu kolekcija
Marts	Raimonda Gustiņa gleznu izstāde
Aprīlis	“Saldus pilsētas galvas” SPB veidotā izstāde
Septembris	“Mākslinieks Janis Rozentāls” J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja veidotā izstāde
Oktobris	“Latvijas BMX piedzimst Saldū” SPB veidotā izstāde

“Man-23”, A. Gaigalas krūzīšu kolekcija “Mākslinieks Janis Rozentāls” JRSVM muzeja veidotā izstāde

Pielikums Nr. 2

Literārās izstādes

Pielikums Nr. 3
Darbs ar bērniem

Galda spēles kā pakalpojums

Darbs ar krāsām stiklam

Eglīšu rotājumu veidošana

Pielikums Nr. 4
Novadpētniecības darbs

Krājumā esošie fotoalbumi

Zīmējumi, kuri tapuši kolhoza laikā

